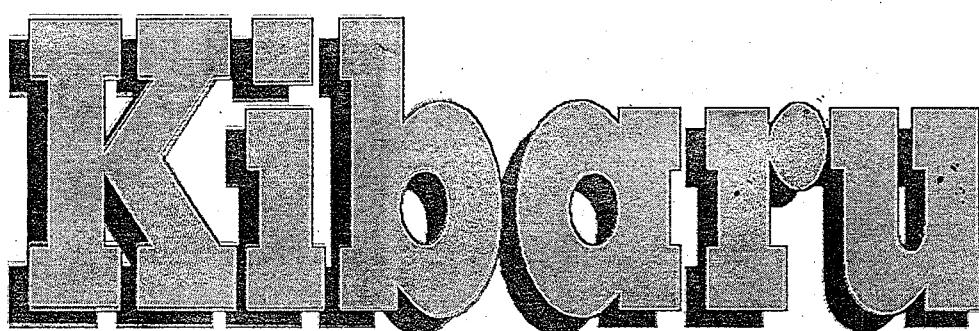

Okutoburukalo san 2018
San 46nan - Béko 561nan
Songo = dorone 35

Kunnafonisében bota kalo o kalo - BP : 24 - Téléphone : 20.21.21.04 Kibaru bugufiye Bosola Bamako

Nangata be ka
ta ka yefegew
segare

No 2

Jamanakuntigi taara a ne da Bamako musokoroba kan

Mali ye okutoburukalo sugandi ka ke noggondeme kalo ye. O de la san o san ni okutoburukalo jora, wulikajow be caya jamana nemogow fe ka nesin desebeatow ani mogokorobaw ma. Denkerefe keleli kalo fana don. Jamanakuntigi Ibrahima Bubakari Keyita taara a ne da Bamako bee la musokoroba Kaja Togola kan Para-Jikoroni Abudulayibugula ntendend okutoburukalo tile 8 san 2018. Kaja Togola si hake be san 128 na ninan. A bangera san 1890 waatiw la Tinekungo, Bugunin serekili kono. A yeden 8 bange; musoman 3 b'olula. Olu be balo la ka fara a yere kan halibi. Moden 54 b'a bolo.

Koro yere ye a damanabana ye. A tulo da man di bilen ; n'o te farigan dagalen fosi t'a la sisan. Kabini Mali ye okutoburukalo sugandi ka denkerefe keleli ni noggondeme kalo ye, nin y'a-sine 4 ye jamanakuntigi kaa a ne da Kaja Togola kan, a lakodonnen ka ke Bamako bee la musokoroba ye.

Kaja Togola ye jamanakuntigi bisimila k'a ce nana; sabula a moden don. A fana bololankolon ma na a ne da a ka baramuso kan. A ni birifini kelen, woropane kelen, sagajigikelen ani wari nana ka di a ma. Ka laban ka Ala fo k'a barikada. Maakorobahonya ye anw ka jamana taabolo ye.

Jamanakuntigi y'a jira musokoroba denw na, k'a be Ala deli, halibi a k'a mesan koro. Jamana dow la u be so jo mogokorobaw togola ka taa ulamara

yen ka bo mogo tow senkoro. O te anw fe Maliko folo. Mogokorobaw ni mogo tow b'u ka nennamaya bee ke noggon kan u ka duw koro. Jamanakuntigi y'a jira ko denkerefe keleli ni noggondeme waleyabekerenkerensan 2019 mume kono, ka nesin mogokorobaw ni desebeatow ma. K'a tene dan okutoburukalo dama ma nin sen in na. A sorola k'a nini ka baramuso fe, a ka jamana in deme ni dugawu ye, min b'a to ben ni lafiya ka se ka don jamana kono ka taa a fe.

Jamanakuntigi ka fo la tuguni, denkerefe keleli ni noggondeme man kan ka siri okutoburukalo dama na. A ka kanka donantaabolo kono kudai.

Barosigi do kera mogokoroba joyor

Mogo be se k'a yere nininka, mogokoroba joyoroye fen minyesigida la Mali kono, ka da a kan hadamadenya b'a la ka tine ka taa a fe. Hadamadenya sabatiliyekulu ye mun ye ? Mogokoroba yere joyor tun ye mun ye kunun, a joyor ka kan ka ke mun ye bi an sigidaw la. Jaabili la, barotigw ye hadamadenya sabatiliyekulu faranfasiya, ka laban ka mogokoroba joyor faranfasiya sigida la.

Barosigi in ker a mogokorobaw togolasola alamisadon okutoburukalo tile 11 san 2018 denkerefe ni

noggondeme sabatili hukumukono. N'o kalo ker enkerennenye okutoburukalo ye san o san Mali kono. Barotigi tun ye noggondeme ni hadamadenya sabatili ministri laadiba Abudulayi Mayiga ye. Mogokorobaw ka tonba nomogo Sori Ibrahima Sissoko ani hadamadenya dabatiliyekulu nemogo Bureyima Alayi Ture ani karamogoba Seki Amala Ture tun b'a kene kan. Sumafeerelaba Modibo Keyita fana tun be yen.

Mogokorobaw ka tonba nomogo y'a jira, ko u be nin baro in ke ni denmisew ye, ka hakili falen-falen ke masalakun min kan, o ye «Mara kecogo ye duw kono». A koan be don min na mara kecogo tinena. O de la denmisem ni maakoro, bee ka kan k'a yere nininka o sababu la.

Karamogoba Seki Amala Ture y'a sinsin hadamadenya sabatiliyekulu nefoli kan folo. Mara tun be bolo min kan yanni k'an se Mali ka yera ma, a ye do fo o la. A ko politiki ni ladamu kecogo tun ma siri noggon na. Nka a tun be ladamu kecogo sinsin a tigilamogow bolo. Bi-bi in na politiki y'a mako bo ladamu na. Fen min ye mogokorobaw joyoroye sigida la, Seki Amala Ture y'a jira, ko mogokoroba ka kan ka ke taamasiyen numan ye dennisew bolo. A ye fen caman ye, ka caman men. O la a joyor do be se ka ke laadili ye ka fognognokw kunben ani k'u dalasa.

Isa Danbelé / Mahamed Z Jawara
Dokala Yusufu Jara

Segu, jamanakuntiganiya seneko la, Okera baarabolodalen ye

Sene minisiri Dogotoro Nango Danbelé n'a jeugon tun be tile 3 hakilijakabola jamanakuntiganiyaw kan seneko la san 2018 in okutoburukalo damine na Segu. A ka fanga san 5 kura kono a hamieye fen min ye, laje kun tun ye ka baara boloda ka kene n'o ye, min b'a to lajini ka se ka sabati.

San 5 nata kono, jamanakuntigi hamieye wulakonoba raw keli ye cogoya numan na sigida n'a lamini kan tine, soro ka yiriwa, damakene fana na baarakelaw ni noggon ce. Senefen minnu be soro, a caman ka se ka bayelema iziniw na Mali kono ka ke nafasoroda ye senekelaw ni jamana mume ma, fo Afiriki jamana tow k'u nesin Mali suman bayelemanenw sanni ma, ani k'a to feere Nansarala

ni dije fan were fe.

O siratige la, a nininen don sene nemogow fe, u ka soro raw jidi, se bere te baarakela minnu ye k'olu senkoromadon ani ka baarakela bee deme u ka se ka waatiyelma geleyaw kumbenni waleyaw matarafa.

Ka yelema numan don koorko la, wari ni fini ani tulu ni safune minnu be soro koori la, olu ka se ka nafa lase jamana ni jamanadenw ma. Baganw fana ka se ka balo a koorkolo la walasa ka jamanakuntigi ka nin lajini ninnu sabati, a numan ye senekesi ka topoto ka ne, ka foro taari 70.000 laben jidonsene kama ani ka senekela 20.000 sigi forolabennenw kono sene kama. Sene bolofra ka caya ; i n'a fo ka sinsin fini, bene, jirinejib a nafasoroko werew kan jamana fan

bee fe. Ka senekelaw ke jekuluw ye senefen suguya daw seneniko la.

San 5 nata in kono fo sumanw bayelema zini ka caya k'anka senefen sorotawdon bala. Sumanw bayelema izini 5 be jo, yelema numan donni wulakonobaarakelaw ka nennamaya kecogo la, n'o cakeda be wele tubabukan dane surun na Seyeripe (CRP), o 25 be dayele san 5 in kono, ka ponepekelon 10.000 senni wulakonoduguw la ka fara negenw kar. Pano soleriw soro noggoya la k'o sira numan don mogow koro, minnu mako b'a la. Goferenaman be wari min don seneko dafe, yelema numan be don o topoto cogo la.

Jamanakuntigi naniya seneko la, o farala noggon kanka ke baarabolodalen min ye, a waleyali musaka be se

sefawari miliyari 783,1 ma san 5 kuntaala kono. Dogotoro Nango Danbelé ka fo la, nin laje min kera Segu jamanakuntigi naniyaw kan seneko la, a y'a kun ne. A k'a se be sene minisiri ye k'a disi da baarabolodalen in waleyali la. Sene minisiri y'a ka nisondiya jira baarakenafolo 15 % min be don seneko dafe, o nafa kiimeniko la. A k'o b'a to a ka don geleya minnu b'a kola, olufura ka nini, nafa minnufana b'a la k'olu jidili waleyaw kologirinya. Wulakonobaara fen o fen be ke, k'a bee soro joloko kologeleya. Baarabolodalen in bena don minisiri nemogo bolo, walasa k'a kono kono waleyali dabali tine.

Mariyamu A Tarawele
Dokala Yusufu Jara

Geléyaba bë warigana silenw ni biye köröw falenni na

wari ye fén ye; min ka kan ka mine ka ne. Mogo be ban ka warigana silenw ni waribiye korobaw ni faralenbaw mine nogon bolo; walima tulumafén ni dabaji bōnnā minnu kan. Ka da a kan n'e y'a mine, sanni feere la mogo wére bë se ka ban k'a mine e bolo. O ye geléyaba ye wariko la bi. Tuma caman na i be ben ni

nin mankanw ye mogo ni nogon ce sannikéyorow la ani mobiliw kono. Hali tajifeereyorow la nin mankan kelenw bë yen.

Burama Sidibe ye bitkifeerela ye Falaje, Bamako komini 6nan kono. Ale ka fo la, waatiw temena i tun mana se ni wari suguya o suguya ye

tajifeereyorow la, u tun b'a mine i bolo ka taji feere i ma. Nka sisan te son ka wari faralenw ni warigana silenw mine mogo bolo tuguni.

Amadu Tarawele ye tajifeerela ye. Ale ka fo la, olu be siran ka warigana silenw ni biye faralenbaw ani tulu ni dabajibonna minnukan, k'umine mogow bolo. Ka da a kan a k'u ka patorón b'o kankarida u ye.

Tajifeereyoro «Seli» min be Namakoro, o feerelikelaw ka patorón y'a jira, ko warigana minnu nimoro n'o y'a warida ye, n'o silen don, olu t'o mine. Siga bë waribiye fén o fén na numanyako la, u t'o fana mine. Sabula ko bankiw fana te son k'olu mine olu bolo, tuma min na u b'a f'k'u ka feerewari sorolenw lamara.

Mali bankila n'o ye Bedeyemu (BDM - SA) ye, an sera yen k'o baarakelaw kakilila jinia kola. Ibrahimu Sominye yen nemogo ye, o y'a jira ko Afiriki tilebinyanfan yiriwali banki n'o ye Beseyawo (BCEAO) ye, k'o te son waribiye kolonw mineni ma. N'o ye tulumafén ni dabajiw bōnnē bë minnu

kan k'u cogoya tijé pewu. Nka Beseyawo be warigana silenw mine. Ibrahimu Sō ka fo la, k'a ta san 2015 la ka se 2017 ma, Bedeyemu ye waribiye kolon hake min di Beseyawo ma, o hakéya bë miliyon 17 bo. Tuma dōw la, fo mansin yere bë dëse k'a dōw faranfasiya ni wari juman don, walima ni wariladege don. A ko n'olu ye wari mine mogo min bolo, ni kolonw b'a la, u bë sèben k'e ka da a kan k'u y'a mine karisa de bolo k'o ka adëresi dafalen k'a kono, ka taa wari mumé n'o sèben di Beseyawo la. Ka da a kan Beseyawo doron de yamaruyalen don k'a fo ko rlin wari ka ni, walima ko wari kolon don. Osiratigela, wa lasa ka nogoya don wariko la mogo ni nogon ce, a nininen don bës fe, n'u ye wari soro, u k'a mine ka ne, gala, tulu ani dabaji kana bon a kan k'a cogoya tijé. Waribiye ka kan ka fere a lasagonyoro la. A man kan ka kuru ni dëse te. Wari min be kuru, a mëen o mëen o bë fara a kuruyoro fe.

Aminata Jakite/Dokala Yusufu Jara

Nangata bë ka ta ka yefegew ségeré

Si Kalo 3 yefegé Aramata Jara fagalen kofé Fana, Doyila mara la, yefegé bë denmansa minnu bolo olu bë jore la n'u denw ye; kérénkérénnye la kalata waatiw la. Mogo nani jugu caman hakili la, k'o n'i ye yefegé kë saraka ye, k'o be son ka fanga lase i ma.

Yére dōw la mogo b'a fo, koni muso ye garijége soro san waati dōw la, k'a den bë kë yefegé ye. Okuma körö in bë mogo camankunna. Madamu Mayiga Aminata Tarawele ye ton dō nemogo ye, min bë wele. Mali yefegew slakanatón (AMPA). U ka lajini ye ka yefegew fara nogon kan ton kelen na ek'u ladon kojuman walasa k'u tanga tilefunteni mantoro ma, ani k'u tanga mogojuguw fana mantoro ma. Ton in bë wari nini k'a don nemaweré, fini bolo janw ani keremuw na tile kololo fanga dögoyali kama yefegew kan.

Madamu Mayiga Aminata Tarawele ka fo la, geléyaba caman b'olu ka ton in ek'an k'a sababu kë dembaantanya ye. A ko dembaa kelen min b'u la bi, o ye «Axofeni» ye. U yérew bë ténwari minnu fara nogon kan, u bë baara de ke n'o ye. San 2018 in kono u ka yefegé 10 nogonna porokotora u minébaaw la. U ka ton sekeretéri zentrali Mahin Keyita n'a bë wele Alibi, o n'a tónogon do b'o la. Mogo do tun bëna bin olu k'an k'u mine ka taa n'u ye. Ton nemogo yere ye minéko caman ke k'a kunsigw n'a soninw tige ka taa n'o ye. Nin geléyaba min bë yefegew kan, o de koson olu ye ton sigi senkan u yérew takananikama u ka diw kona anidugu okon. Ako mogo do y'a nini k'u ka tonden musoman do furu. Nka o furu in laban na galéyala. Lakaliw y'a jira sko n'a ye yefegé furu, k'a bë kë

nafolobatigi ye.

Nka furu kelen, a ma k'o cogo ye. A ka ségen juguyara körölen ye. Akib'a soro ale ka yefegemusotere dey'oye. Ce ye töro suguya bëe da a kan ka laban k'a furu sa. O'y'a soro den 3 b'a bolo. O waleya in kelen bë degunba ye muso in kan. Yefegew yere bë siran ka taama dugu kono. Sabula mogojuguw hakililak'ukunsigi, u golo, u nén, u joli, u bolo, u sen, k'o bëe bë miliyonw lase mogo ma. Osiran koson ub'du dogo ka taa u makow la. Uté son ka b'o sufe.

Yefegew ta ye kamanagan dan bëe ye kalataw waatiw la. Walasa ka do don o kamanagan kunkan, an sera yefegedu dōw kono ka nininkaliw kë, ani ka se yefegew lafasatón dōw ma.

Fatu Ture ye yefegew lakanatón do ka baaraw nemogo ye. O ton in bë wele «Fondasón Salifu Keyita». Ale y'a jira k'olu ka tonden do fagara, do minéna ka taa n'o ye, dōwére porokotora u la.

Yefegecenin san 3 dōn'a ba taamato bōlon kono, mogo dōw y'u bagabaga ni muru ye san 2017 kónona na. U ye yefegecenin mine ka taa n'o ye; halibi a kunnafoni ma soro. A ba dusukasibaato ye Bamako bila ka segin u ka dugula Kita sérékili kónona na. Dansagonwale filanan min tara ka Fondasón Salifu Keyita ségeré, o kera Pensoba, Segu mara la. Wasa n'a köröké bōto u teriw bara, mogo juguw y'a mine ka taa n'a ye. O fana kunnafoni ma soro fölo. A somogow jigi be ton kan o kunnafoniko la.

Jateminew y'a jira, ko yefegé Bamusa kera mogo hakilima ye. Mogo dō tun bëna bin Bamusa kan k'o to jisumafeere la Ngolonina Bamako. O sera k'a yere tila o la, fo k'o tigi lase

kaso ma. Bamusa si hake tun be san 18 na. Otigi mako tun b'a kannafini na. O de la a tun b'a fe k'a mine ka taa n'a ye. Ce intun ye waati dōda Bamusa ye u ka nogon soro yen nége kanje 15 waati la, k'a mako bë a la. Bamusa somi janyana. Aye mogo döyamaruya o k'a surukutaama. Tuma min na ce min ye sarati da a ye, o kelen k'a ye, o tun b'a fe k'a mine ka taa n'a ye. U y'a mine. Mali mōriba dō den tun y'o binkannikela in ye. A n'a somogow y'a nini k'a ko dan sira la. U yere ye Salifu Keyita bagabaga kosebë. Nka o si ma mako ne.

A kòlsira ko yefegé minnu te ton na, olu de ka naganta fanga ka bon ni tonnamogow ta ye. Fatumata Kulubali ye san 13 ye. A dogöké Musa Kulubali ye san 9 ye.

U fila bëe ye yefegé ye. Fatumata K'olu ka lakoliso dala, ko ce do ye dōrôme 20 sin ale la o melengelen perikali jeman kono. Ale ma son k'a mine. Nka ale n'a tónogon min tun be nogon fe, o y'a mine, ka wari in don bōnbōna k'o mugan. Oyorrónni bëe la a farikolo finna. O fólen lakolikaramogow ye, olu bora ka ce in nini ka dëse a ma ye.

Den 6 bë Awa Kané bolo. Naani ye yefegé y'olu la. Balo soro ka di den ninnu ma o y'a damana geléyá ye. Filaninw bë yefegew la. Olu be taa sarakadeli la dugu néfe. Hawa ko n'i y'a ye ko i be siran ka b'o n'u ye ka taa delili kë, o b'a soro balonbaa de b'i bolo. Ni fen t'ale bolo, wajibi la ale be b'o n'u ye ka taa delili kë.

An ka nsana do b'a fo ko maa no t'i tere ye. Yefegew m'a min u m'a bón, mogo juguw de b'a la k'u nangata fu. An ka jé ka yefegew ladan.

Mayimuna Sō/Dokala Yusufu Jara

Furu bora a kécogo körö la

Fölo, furu tun ye ko gelenba ye. A bë ke dijé fan tan ni naani fe. An ka laada la, an tun b'a ye, fölo céköröbaw de tun bë furu kë gakunda, kabilakunda ani dugukunda. Barikaba de tun bë o furu ninnu na. A tun sinsinnen fana don. Furu tun ye hiné, bonya, sutura ani danbe ye. Furu nogonmaw fana tun te nogon dòn, fo kónoso kono. O tun ye féerebë ye céköröbaw bolo, min tun bë se ka ke sababu numan ye ka barika don furu la.

Nka bi furu, yé taabolo kura ta. Muso ni ce be bën fo la, ka soro ka se mansaw ma. Nka furu nogonma fila dili nogon ma, o bë mansaw ka bolo kan halibi.

Furukera dulokiba ye, nimirégnna a ta körö, o b'o bo. Furu cogo bora sutura la; a kéra nogon fara ka dulon ye. Furu cogo tijéna. Fölo maakorów tun ye furu kë nogon te, nogon ma da ye.

Furu bolomaw Jéyöröba tun bë furu sinsinni na. Nka bi, olu Jéyörö fana tijéna. K'a sababu kë furu nogonma fila ka nogonbonyabaliya ye. N'an filila an yere ma, an bë kë suguya wére ye. Ne faw, ne baw, munna furu t'a cogo körö la tuguni ?

Awa Sidibe

**Kibaruseben bë bë kalo o
kalo juma laban na. Mogo
bë se k'u hakili to o waati la
ka taa u ka Kibarusebenw
nëfe u sorojöröw la**

Muso ka nakəsənəs ye jigisigiyočə ye denbaya bolo

Koba dō bē Musabugu ceci
Bamako komimi 6nan na, min ji bē
taa suuru Bajoliba kōno. Nakoba
kelen b'o ko in dalā; o labenna Mali
ni Lukusanburugu ka
bolodijogonma kōno. Okelen bē kin
muso caman bololamineyoro ye. An
ye Sitan Sidibe soro yen, a
sennankolon bē taama - taama na
a ka pilansiw ni jogon ce. Muso in si
hake bē san 50 jogonna na. A bē
nakolafen minnu sene, o dō ye
epinari ani jaba ye. Waati ni waati,
a b'a biri ka nafenbulu dōw yelema
- yelema u cogoya jateme kama.
Jiko b'o la, banako b'o la, walima
n'a selen don tigeli ma. N'a y'a soro
seli siga b'a la, a b'i n'a fo a b'a fo a
yere kōno, ko nin ni seli tē te teme
dōgokun kelen jogonna kan bilen.
Nka nijikoni banakodon, a bē seka
ke a bē hami o furakecogo la. A
bena soro ke nakō in na wa, a tēna
wasa a kola wa, o bē hami bē soro
a la. Hakilila caman tun bē soro
muso in na a ka pilansiw cela. Tuma
dōw la a bē kelennakuma ke. A b'a
fo a yere ma, se tē ne ye. Ne
wajibiyalen don ka nin baara in ke
denbaya doni dō tali kama. Nakō in
b'anw sutura kosebe. Denmisenninw ka kalansaraw bē
soro a la. O yere ye belebele ye. Ni
sisan tē, Sitan tun, bē taa dōgo jini
kungo kōno kulu la ka n'o feere. Ka
seginka na dukonobaara misenninw
soro a ne, kebaa were t'olu la a ko.
Sitan ka pilansiw kofe, pilansi werew
bē yen, olu səbekoro sumanen tun
don. I b'a soro o tigi bora sɔnni na a

ma mœen. Muso dōw fana tun be k'u ka nakolafen selenw kari. Dōw fana tun b'a la ka nakosiyen kuraw turu. Dōwyere tun b'a la k'u ka nakolafenw furake. Sanjikorowosi te dōn ; n'o te Musabugu musow be babugubaara la.

Aminata Samaké ye nakɔ in muso dɔ ye. Piki tun b'a bolo, a birilen bɛ k'a ka pilansi senni. Tuma dɔw la a bɛ wuli ka peren a ka cənin fɛ, min bɛ to ka taama - taama a ka nakɔlafɛñw fitinin kan nɛmajɔbaliya kosɔn. Fo a bɛ k'i nɛna k'a tɛgɛ bɛna se a ma sisan. Aminata ka fo la, nin nakɔ in bɛ nini ka k'ale dagayɔrɔ ye dukɔnɔbaaraw kɔfɛ. A ko muso nɛci dɔrɔn tɛ gadon ye ; fo a ka nafasɔrɔbaara dɔ kɛ ka fara a

bolo kan.

Aminata k'an b'e ka sənsən ka don nakəsənənaw ka waati gələn kənc. N'o ye tilema ye. Ji jugu kelen - kelennin minnujə-jəlen b'e kəkəno, a k'u b'e girin olu kan. O b'a sərə jikogeleya y'u minə. A k'a man di u ye ka nakə sən n'o jiw ye, nka ni se wərə t'i ye, i b'a ke cogo di ? O ji juguw fana mana ja ka ban, a k'u b'e ji san orobinetigiw fe ka na u ka nakə sən n'o ye. Aminata ka fo la halibi, olu b'e nakəsənē in damine waati minna, utun b'e sərəkə kosebə, jiko fana tun ka nəgə. A k'o y'a sərə u ni nansaraw bolo b'e nəgən bolo. Olu tun ye motopçunu də sigi bada la. U tun b'e sənni ke n'o ye. Nka, kabini Musabugu dəğətərəsəba

dilanto, baarakelaw y'olu ka
jisamatiyo tige dugu jukoro u ka
hakilisigibaliya fe, jikogeleya ma se
ka furake halibi. O ni bi ce, olu te se
ka doweré ke u ka nako kono ni
epinari ni jababulu te. N'o te
nakolafen tow Iadonni ka gelen
kosche ni iiba te ven.

Mangorosunba kelen be
Musabugu nakəkən. O ye musow
ka lafiñebəyօր չ ye. Minnu mana
səgen, walima minnu tilala baara la,
olu be nəgən dalajə o mangoroba
kərə baro la. Tuma caman na o
barow be ke u ka geleyaw n'u
furakəcogokan; anifən min'yudon
nakəsənə na, u be baro ke o kow
fana kan. Dəw ta kun ye pariwari
sərəli ye, denmisənninw ka
kalannataawariw, kalosaraw,
nasəngədafa ani yerebalo b'a dəw
ta la.

Muso fila tün sigilen bë mangoro suma na. Dö bë döñkili misennin da la ka naköläfən tonnen cë ka don bëre kona.

A k'ale bë Ala barika da. Ka da a kan a ye möggö sörö min b'ale ka nakolafensann'usera. Nakolamuso bëe koni y'a jira, ko tilema fë nakobaara ka gelën ; nka ko möggö ka nako nafa sörö, o fana ye tilema ye. Nege kannë 18 temenennisanga 30ye, oy'a sörö möggö haké dögoyara kosebë nako koni. Fitiri mana surunya Bamako, muso caman b'a nini ka gëre a ka denbaya la. U bë «kan ben» da njogon ye sini.

**Lasana Nasogo
Dokala Yusufu Jara**

Fenkenefeere be nafa ladon a kewaaatiw la

Jiridenw ni senefen suguya dōw
bē bō ka caya san waati dōw la.
Tilema fara samiye kan, min waati
mana se o fēnkenew bē ye suguw
la. An bē waati min na Bamakōfalen
don nseré, melon, bananku, si ani
tamaro la. A bēe kenekeñenin don.
Walasa k'a dōn ojiridenw ni senefen
ninnu bōra yōrō min na ka Bamako
lasorō, an'u bē ka feere min na, an
yaalala ka don suguw kōnō ka
nininkali k'a tigiw la.

Banki min be wele Ekobanki, Mali ka yeremahoronya siraba dala, an ye sungurunnin fila soro yen, simo tonnen b'u koro ka feere. Korbelen si hake be san 18 na; ale togo ye Mariyamu Jara. A dogomuso ye Fune Jara ye; o be san 14 na. U ya jira k'olu be sisani Sebeninkorosugu la. Sisanna te ban u kunna. U be si segi kelen san sefawari drome 3 000; kasoro a damine na segi tun ye d.4 000 ye.

Mariyamu Jara ka fola, n'ale taara

si san ka na n'a ye, a b'a tila an'a dögömusoče, bœb'a ta feere. Siden kunbabá 4 bœ. feere u fœ d.20, ka misenman den 5 feere d.10. U ka sannikela fanba ye u musočögöñw ye. Tile fila kuntaala kono u bœ se ka sigine kelen in feere ka ban, ka d.300 fo 400 bœ soro töno ye.

Asan Tunkara ye nsereferela ye Jikoroniinpara la. ALe si hake be se san 30 noggona ma. A be taa a ka nsere san Wolofbugusugula. Tuma dowl a be se ka nsereden 500 san, kelen-kelen d.280na, k'ukofili d.350 la walima 400. A be dowl ci ka feere feeren kelen d.10 na mogow ma, minnu ta fe ka nserebara san. Tile fila kuntaala kono ale fana k'a be se k'a nserebara 500 feere ka ban. Asa Tunkara ka fo la, nserefeere farati ka bon. Sabula a tijenen be se ka caya, binkawuli don. A koni k'a ka fis a gansan ye. Tenen Tarawele yelakjoliden ye Abudulayi Jara togolakalanso la Jikoroniinpara

Ia. A si hake bē san 20 njōgōnna na. Ale bē bananku ni tamarokenew ni melōnw feere kalanbila kōnōna na. A bē musaka min sōrō o feerew la, a b'a ka kalannataafiniw san o la; an'a ka kalankeminēn tōw. Tēnen bē kalanso 11nan na. A ka tamaro feeretaw bē ta Nōnōn sugu la Bamako. Tamaroden 5 bē sōrō a fē d.20 na. Ale fana b'a tila, saba o saba. a b'o feere d.10 . Tamaro sugu man telin. A ko i bē se ka tile 3 fo 4 kē ka yaala n'a ye k'a sōrō i ye ba kelenna min san o ma. se ka feere ka ban. Tēnen k'a bē a ka bananku feerataw san Dōsolo Tarawele tōgōlasugunin na Madinekura. A ka fo la, bananku sugu ka telin. Bananku wōrōlen dōw bē feere d. 10, d. 20 walima d.30. A b'a ka kalan musakaw sōrōsannika walawnta.

An temenen tamarofeerelə la, ana
sera melonw tonnen ma malobore
lankolon dɔ̄kan. O melontigi tɔ̄go ye

Seyidu Tarawele. A k'a ye melonden ;
4 san a kelen-kelen d.40 na nin
melonfeerela in fe. A y'a bolo son o
tigi sigilen na. Nka ale t̄na u feere;
a be taa u di a ka denbaya ma dunni
kama. O melonfeerela in ye muso
doye, min ka melonw be bo Bugunin,
Sikaso mara la. A be melonbore ta
d.1000, k'a den kelen feered.40na.
Minnu man bon kosebe a b'olu feere
d.30 walima 20. M̄go minnu be
melon-tige a bolo; n'olu te se ka
melonbore ta, a b'a bo olu kun den 5
dɔrɔm̄e 100; dow ye saba d.50 ye,
dow fana ye saba d.40 ye. Melon
bore kelen na a be se ka d.200 fo
300 crocs ye.

Fadi Sise/Dokala Yusufu Jara

A' ye Kibaru san
k'a kalan

Dugubaw kono, furusiridon fanba kelen be kari ye

Yero bee n'a taabolo don. Wulakonoduguw la, baara fanba ye sen, baganmara ani monni ye. Dugubaw kono birokonaaraw, izininabaaraw, sojow ni bololafendilanw, olu ni suguo de fanga ka bon.

Wulakonoduguw la, musofuruw ni selijili n'o ye negekorosigi ye, o bee ye alamisadon njumadonye. N'iko ibo don ninnu labato duguba kono, a ka di mogo caman ye ka se i kunko la o t'a masoro. Odekoson duguba kocaman ye karidon ye. N'o te wula kono, fo a be nsana na, ko «mogo bee ka alamisanin kelen juru be Ala la». O koro te dowerye. Alamicadon de ye furudon ye.

Duguba kono, furu sata hake ka ca, a kosebe barika banni ka telin. Sabula u te damine don barikama fe. Anw fe

Faraban Balo

halibi, musomannin be furu alamisa. Nka n'a furu sara, walima n'a ce fatura, a be don furu kura la ntene. Yelema ma don o la anw fe folo.

O temenen kofe, ne ka foli be Musa Jakite ye Faladugu Sebekoro ; ka Sekene Jakite fo Fuladugu Sanansaba ; ka Lenba Sisoko ni Mani Sisoko fo Fuladugu Dogofili, ka Umu Berete fo Arjomali la. Ka Dokala Yusufu Jara, Amadu Jalo ani Asitan Tarawele fo Kibaru la.

Faraban Balo ka bo Fuladugu - Kotuba, Kita mara la

Mali ka yeremahoronya sorodon tun ye jamanadenw wasodonba ye folo

Kabini Mali y'a ka yeremahoronya soron ni Modibo Keyita kera a jamanakuntigi folo ye, o ye setanburukalotile 22 selisigisenkan. Marabolo minnu be jaman kono, Modibo Keyita tun be malo ni no di o komandanw ma, ka ke jama ka dumuni ye. A tun be misi fana di ka fara no ni malo kan.

Setanburukalo tun mana jo, komandan be a ka maraduguw konseyew wele ka na setanburukalo tile 22 ko ketaw labenw ke.

Kabini setanburukalo til 21 wula fe, jama be nogon soron komandanbiro la. Dugu bee n'a ka folifon be na. Weleseben n'o tubabukan ye komikason ye, o tun be ci dugu bee ma ka kono setanburukalo tile 22 ne. Dugu min mogow mana se, o nemogob'a ka komikason jira komandan na, k'u nana a ka wele jaabi. Odugu togo be seben; komandan be laban ka dugu bee togo wele k'u ka balo di u ma.

Surofanaw dunnen ko, komandan be jeliba bila ka ntaman gosi, ko bee ka nogon soron biroda la nena jiw la. Komandanfoli folo be ke. Dugu bee bema a ka folisen kelen ke komandan

Yaya Mariko

ka foli bila dugu nanen bee la u ka nena jekyoyorow la.

Ni dugu jera ka darakaw dun, jeliba be ntaman gosi ka mogow wele ka na nena jiw la biroda la tuguni. O fana ye komandanfoli do ye. Mali darapo manayelen, yeremahoronya sorocogo an'a nafaw be fo komandan fe jama ye. Negeboliw, sennaboliw, faliboliw ani nisondiyako werew be ke sanni tilefanaw ka dun. O kofe komandan be jama fo k'a walenumandou, ka bee labila.

A tun ka di mogo bee ye ka taa setanburukalo tile 22 la komandanugu la. Duguw nogonkunbenyoyroba tun don, ben ni kelenya kene tun don.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Burema Keyita

E sinankunya, i ni ce. I ni ce boroto da w kalali la. Turelaka gansan sotasa be minni ? Kulubalike namarato e be taa minni ? Kule bora, kulekan bora, namarato bolila, Jama girinna, yerejini waati nana. Nka pangara ma kuma folo. Joyoro kelen, jama kamarila. Da je kelen, a'y'a to sinankunya kama.

Burema Keyita Kucala

Poyi : Wari

Wari ye ne kabakoya.

A kera nunkonsi ye.

Dow yere ko wari ka di ni si ni

kene ya ye.

N'a b'i kun i nogon te,

I ye mogoba ye,

I ye horon ye.

E de be jate du kono dugawuden ye.

I togolakuma juguman te fo mogo fe,

I ka fota bee ka di,

I ka keta bee ka ni.

Wari ma na numan kama.

Dow yere ko wari nanen be

Fen min jini dije kono k'a b'a soron.

Diye nagaminen don,

Mogow te nogon fe tuguni.

Bee be wari de ko.

Mun were ye ne kabakoya wari la?

Isa Jalo

bila yolioli la;

Ka cebakoro bila kinfetaa la,

K'a bila sijenabanbali la,

K'a bila solikaboba ni tilenkataama na.

Da b'i ma, nka hakililatige y'i tana ye.

E! Wari ma na numan kama.

Isa Jalo ka bo kodusu Dugabugu komini na Kati

A be yoro o
yoro la, un-un
te fo yen.
Keta ni kebali,
Numan ni
juguman,
Wari b'a bee
kene kan.
Warintanya
be
denbayatigi

Jamana sininesigi ka kalanko ye haminanko ye

An ka jamana sininesigi ye denmisenninw ye. A sinsinbere do fana ye kalan ye. An ka nsana do b'a fo ko, «joyoro numan de be sanfejiri tigeli nogoya». O la an ka denmisenninw ka kalanko don ba la, sango wulu kono denmisenninw. Goferenaman ka kalanso te dugu caman na. A fana ye kenyereyew ta ye. O kalansow kalan musaka ka ca. Denmansa caman te se k'a den caman don olu la k'u ka kalanwari sara.

Hali ni denmisennin ka ca du kono, i b'a soron dutigi te se ka dowerye togo seben lakoli la fila walima saba ko; k'a sababu ke kalan musakako ye. An ka nsana do b'a fo ko «jannika di nogome ye, nka a kokuru de te son». N'o te denmisenninw'an ka sininesigiye. Dow togo sebenen kofe, a tow be to yerebabilia la du kono ani dugu kono.

Kola ye dugu ye Safo komini na Kati mara kono. A ni Dogobala ni Moribabugu be danbo. Kalantawaati in na, dugu falen don denmisennin

na; nka a camante lakoli la k'a sababu ke kalanwariko ye. Goferenaman ka lakoliso kelen te Kola folo. Kenyereye kalanso do de be yen. O kalanw sanfedan ye 9nan ye. Kamiw b'u nemogow ton laje. Duguw ne joyoro ye goferenamanyé kalankola. Okalanko in ye kamanagankoba ye Kola bi. N'i y'a denmisennin tila kulu saba ye, i'b'i n'a fo tila fila te lakoli la. Kalanso dow kono kalanden 16 be yen; kasoro dow fana kalanden mume te teme 8 kan. Denmisennin caman te lakoli la k'a sababu ke kalanwariko geleya ye denmansaw bolo. Kalanden kelen kalosara dugumada ye sefawari d.300 ye. Kola ye senekedugu ye; waninan, sanjidesse be son ka belebele fara dugugeleya kan. Balodesse mana fara kalanwariko geleya kan, o na ke fineba ye denmisenninw ka kalanko la ka taa a fe. Kola ni Moribabugu ce ye km9 ye. A ni Dogobala mansurun, a n'uka komini faaba Safo mansurun.

Isa Jalo ka bo Kodusu Dugabugu komini na Kati

Balontanya ni bana ye bagan 600 faga anw ka mara kono

San 2018 kera geleya ye Sikasso serekili kono. Anw de b'an ka kungo bin bee jenin ka ban pewu; hali bin te soro kungo kono o kofe, min kundama be metere 1 bo.

Baganw ye balokogelleya soro k'a ta zanwuyekalo la ka se fo zuluyekalo ma ; ka da a kan bin fosi tun te kungo kono tuguni. Bana nana a sendon o la. Anw be san 6 bo, baganw ka balontanya be an senkoro. San o san an be wari fara nogon kan ka di an ka nemogow ma bagandumuni ninini kama. Ni waati sera, u bema an ka wari in lasegin an makobagandumuni soro. Ningelya in be sen na, bana suguya do farala o kan. U be bana in wele «safa». A be baganw ntorenfurance n'a da boosi, a te se ka taama, a te se ka dumuni ke. Aye misi hake min dese anw fe yan dan t'o la. Salen koni hake be 600 bo.

Mogo caman ma se ka senye ke ni misiye samiyé damine na ninan, k'a sababu ke balontanya ni bana ye baganw na. Samiyésanji yere ma

soro joona fana. Zuluyekalo tilance sera k'an to danni tannifilafili la.

Jamana nemogow ye bagandogotorow bila u yere ma; nka geleya b'o la. Sabula yoro ka bon uma. Anw sagodonjamana nemogow ka bagandogotoro dow ta ka bila yoro caman kunna wulakonoduguw la. O b'a to bagan caman be se ka furake ani ka kolosi.

'Min ye bagandumuni kye, anw de be boori senye. A be fo san o san ko Mali ye jamana caman dan koori soro le hake la; nka koorikolo te soro ka dian ka baganw ma. O kooribasene in nafa fosi t'an kan bagandumuni kye. O temenen kofe, ne ka foli be Kibaru baarakelaw ye. Ka Umu Berete fo Arjomali la. Ka Musa Tarawele fo Waakoro. Ka Daramani Danbelé fo Dogonin meri don. Ka Nolonebugu ce ni muso bee fo, k'a dugutigi Isa Bangali fo.

Yakuba Bangali ka bo Nolonebugu, Dogonin komini na Sikaso

Poyi: Sinankunya

Anw benbakew, a' ni ce.

Mali sinankunya, ko numanba.

Danbew la pangara, ben te sabati e ko.

Keyita - Kulubali,

Ture - Keyita,

Mayiga - Tarawele,

Danbelé - Sanogo,

Jara - Sidibe,

Gindo - Famanta,

Fosi te sinankunya sanfe Mali kono.

Kabini kunun fo bi, jamanadenw be nogon soro feréba kelen kono.

Sinankunya feréba, kélé banna.

Feréba lahoroma, sigikafé sabatira.

Feréba sawalen, furugu-furugu banna.

Balikukalan togoladon seli kera bonya ni karama kono

Dins kono, balikukalan togoladon seli bë ke san o san setanburukalo tile 8. Maliye laada latilen, ka seli in ke bonya ni karama kono, i n'a fo yéremahoronya sanyelémasesi 58nan seli kera cogo min. Balikukalan seli in labenbaga ye Kalanko minisiriso ye an'a bolofara min ka baaraw, nesinnenbe fasokannakalan ma, n'o ye Denefelénie (DNENF-LN).

Ninan seli kera hakilila min kan dijé kono, o kera nin ye : «An ka balikukalan ke ka sew sinsin». Mali kono, hakilila minsugandira o ye : «An ka balikukalan ke ka fasodennumanya n'a hakilinaw sinsin».

Jumadon, okutoburukalo tile 5, kalanko minisiri Abinu TEME kumana arajo ni jabaranin na ka nesinjamanadenw ma. Koro min bë seli in na dijé kono an'an ka jamana kono, a da sera o ma. Baara minnu kera, minnu bë ka ke ani minnu bëna ke walasa ka fasokanw ke jamana joli cakéminen jonjonw ye, a da sera o fana ma. Baara caman kera seli in hukumu kono ninan : a daminenjenajé kera Kabala Iniverisite la, okutoburukalo tile 6, o nemogoya tun be jamanakuntigi furumuso bolo. Barosigiw kera ntendend, okutoburukalo tile 8 Bamako yan. Taratodon, kalo tile 9, o kera jamana cakéda n'a cakédabolofaraw ni sigida makonfénw dañegafe

kérénkérénenn jirali ye mogow la.

- Baara wérew kéra, i n'a fo arajolakumaw nijabaraninnakumaw balikukalan kono an'i fasokanw yiriwali kan minnu kumatigiyunye (Denefelénie/DNENF-LN) nemogó Guro Jali n'a jenogonw ye. Baara dow kera Segu ani Marakala, nka nin sen in na, an da tén a se olu ma. Baara saba folo minnu kofora, an bëna olu de bakurubafo aw ye nin Kibaru in kono.

1. **Balikukalan togoladon daminéni jenajé :** o kera Kabala kalansoba la, n'oye inivérisite ye, Kalabankorokomini na. A nemogoya tun be jamanakuntigi furumuso Madamu Keyita Aminata Mayiga bolo. A kene nama fifara Mali ka laadalafolijekulu fe min bë wele «Ansabulu nasonali».

Kalanbankorokomini mère folo ye kuma ta, ka jama bisimila; ka INSESIKO nemogó ka ciden tugu o la ani kalanko minisiri, k'a laban ni jamanakuntigi furumuso ye. Nin mogoba ninnu bës ka kuma kera kelen ye, balikukalan ka taajé; o koro ye jamana nijamanadenw ka taajé. U'y a jira ko halibi kunfinya bë Mali kono sango musokunda. Fura min b'o la, o ye wulikajo kötigebaliya, bës ka kank'a jeniyorofin minna, jamana dakun bës lajelen na. ce, muso, denmisén, maakoro, nemogó ani komogó. Faso y'a lajini ka fasokanw ke jamana ka

baarakékanwyé, mogoba ninnu sera o ma. O baaraba min bolodalen don, o sirilen bëben nilafiya anisigikafosabatili la jamana fan tan ni naani kono. U'y a sementiya ko Mali be jo n'a ka kariw ye walima a te jo. Nka o koro te ko tubabukan, larabukan ni dijé kan yiriwalen tow bë bila kofe; bawo olu ye jiidilanw ye minnu b'yan nafa.

Kabala jenajew senfe, mogó minnu kera folo ye jogondan na fasokan 12 sèbenni na, olu jansara kéné kan. Jamanakuntigi furumuso yére jansara, ka balikukalan ciwara di a ma.

2. **Barosigiw :** Olu kera Amalan lajekésoba kono. Kumatiw tun ye Jakarija Jara ni Abudarahamani Ba ye ka bo (Denefelénie/DNENF-LN) na ani Dudu Jani ka bo Alimanjamana ka cakedaw do la min bë wele «DVV» ani Amadu Jalo kibaru nemogó. Nin mogó naani kelen-kelen kumanen k'o, nininkaliw kera olu la lajejama fe, u ye minnu jaabi.

Denefelénie cakedabolofara nemogó filia ninnu kumana baabu min kan, o kera Mali ka masalakun ye, n'o ye «An ka balikukalan ke ka fasodennumanya n'a hakilinaw sinsin». Koro min b'o la, uy'o n'eo jama ye. U'y a jira ko balikukalan dabokun te siginikalan dama ni baarakalanye. Hadamaden ka kank'a

yére jenabó cogo min na sigida la ani jamana kono, hakaja ani dijé kono, balikukalan b'o bës lase kalandenw ma : fasodennumanya y'o do ye. Mogó bë ke fasoden numan ye n'k'y'i ka hakew n'i ka ketaw dònjamana kono. O hakew ni ketaw dònni, balikukalan b'o bës lase mogó ma. Alimanjamana baarada in ka ciden ye jefoli ke mogow ye u joyoro kan balikukalan sabatili la dijé kono. Kibaru, Kabaru ani Xibaare nemogó, Amadu Jalo kumana kibaru kununnamma n'a bilama kan. Sanga ni dawula mintun b'a la, do bora o la. Ay'a jini dème ka jidi ka nesin a ka cakeda ma, anika kunnafonisebenw bo fasokan werewla ka fara bamanankan, fulfulde ani soninko kan.

3. **Dañegafe jirali :** Dañegafe kerénkérénendolabenna (Denefelénie/DNENF-LN) fe kalanko minisiri ka yamaruya kono min bë goferenamana ka cakedaw n'u bolofaraw togow dantige fasokan 12 la. O baara in jirlikéne nemogó tun be Kalanko minisiri ka sekeretri zenerali Kinani Agi Gandida bolo. Baara in kera entérenetigafe de ye. N'i b'a fe k'a kalan, n'i b'a fe k'i makone a la, i b'a jini ni nin aderesi in ye entéreneti kan :

www.education.gov.ml

Mahamadu Konta

Maakorobaro : Damanda bilalen

Sanu bë yen fe ! Daman bë yen fe ! Damanda bë yen fe ! yen sigi !

Yen sigida ! Yen sigiga n'a lamini. Kabako don de !

I ne su yen kan, jigilatige b'i ne fin. I be to o dibi kono, n'i ma kunnadiya i b'i yére kankari daman do kono. N'i kunnadiyara k'i ne yélé ka lajeli ke, ka fileli ke, i be fileli ke fo i ne dan, fo i be mawudabalibabolo. Ib'i yére nininko cogo min na hadamaden sera ka nin bë sen, cogo min hadamaden ma se ka hinc dugukolo la, a bë sene ke dugukolo min kan, a bë bagan mara dugukolo min kan, dugukolo min b'a balo, k'a lamin, k'a sutura...

Tijeni, halakili, lanogoli, fosi ma to, a bës do sera sigida n'a lamini ma hadamaden. ka, sigida lamini,

Karamogo
Daramani
Tarawele

hadamaden yére bolo fila n'a hakili dafalen fe. Siyaniri, baga juguba, mogofagabaga, baganfagasiyaniri, sigida lamini lanogolisiyaniri, minnijitjenisiyaniri. Sigi na ke ? Sene na ke ? bagan na gen ? Sira na b'o ? Bonogola na ke damanda bilalen kah ?

Karamogo daramani Tarawele

Politikikené

Pariti politiki, o y'a tubabukan ye (*Parti politique*), a bamanankan ye fanganiniton ye. An b'a fo a ma fana Politikiton. Alimankèle filanan bannen san 1945, politiko daminéna san 1946 Faransi ka marajamanaw kono Afiriki kono.

1. **Pariti politikiw sanni yéreta ce :** O y'a soro an ka jamana togo Sudan Farançais (*Soudan Français*). San 1946 daminé na, politikiton saba sigira senkan :

- «Pariti Demokaratiki Sudane» (*Parti Démocratique Soudanais*), o tun ni Faransi jamana kominisiw ka politikiton ye teriye. Ale sigira senkan san 1946 zanwuyekalo tile 6.

- «Bulku Demokaratiki Sudane» (*Bloc Démocratique Soudanaise*), o fana tun ni Faransi pariti kominisiw bolo be jogon bolo. Ale sigira senkan san 1946 zanwuyekalo tile 26.

- «Pariti Porogeresisi Sudane» (*Parti progressiste Soudanais*), ale tun bë wele «Pésipe».

O tun ye pariti ye min dili tun donnek don jamana kono. A töndenw tun ye dügutigiy, jamanatigiy n'u nofemogow

ye. Faransijamana teri wun ye o jamakulu ninnu ye. «Pésipe sigira senkan san 1946 feburuyekalo tile 13. Faransi paritiw tun ka mara be nin pariti saba bës kan. Faransi de tun b'u kalan, k'u dege ani k'u dème politiki baaraw la, o waatiw la.

Nk'a laban na, pariti 3 ninnu nana ke 2 ye. «Pésipe/PSP», Fili Dabo Sisoko ka pariti, o kera pariti folo ye. «Eridéya/RDA» kera pariiti filanan ye. Pariti min tun bë wele «Bulku Demokaratiki Sudane» (*Bloc Démocratique Soudanais*), o ni pariti min tun bë wele «Pariti Demokaratiki Sudane» (*Parti Démocratique Soudanais*), oludefarala jogon kan ka ke pariti kelen ye, k'o wele «Eridéya/RDA». «Eridéya/RDA», kera Afiriki togolapariti ye Bamako lajeba senfe, k'a ta okutoburukalo tile 18 na, ka se a tile 21 ma.

Afiriki mogoba caman tun b'o kéné kan : Fofoyi Buwayi, Mamadou Konaté, Seku Ture, Modibo Keyita ani dowerew, olu bës tun be Eridéya (RDA) la «Eridéya/RDA» bolofara sigira Mali kono san 1948 okutoburukalo tile 22. A nemogoba tun ye Mamadou Konaté ye, k'a

negen ni wari ye. N'i ye mogo min ta a ka wari koson, n'a sigira n'a ma hinc i la, i y'i ta mine kaban, kuma wëre t'i da k'a tigi jalaki. Bawo a ka wari de y'a sigi. A bë karana ka wari bolen nonabilo ninini de ma folo, fo ka tonoba soro ka da o kan.

Nemogow, a' ye hinc seneke lawe la ; kuma 10 bë ka fo, k'o bë ka ke

Mali parti politikiw (1)

sekretéri zenerali ke Modibo Keyita ye.

Politikiko daminé na Sudan faranç kono. «Pésipe» de tun be ten kan, bawo dugutigiy ni jamanatigiy n'u komogow, olu bës tun ye «Pésipe» ye Depitesigiwote min kera san 1946 nowanburukalo la «Pésipe» ye depite 2 soro. San 1951 ta la, «Pésipe» ye depite 3 soro, «Eridéya» ma fosi soro ni 1 te.

Nka mèresigiwote min kera san 1953 awirilikalo tile 12 ani san 1956 nowanburukalo tile 18, «Eridéya» ye se soro olu la. Modibo Keyita sigira k'a ke Bamako mère folo ye.

San 1957 mëkaloo la, depitesigiwote min kera, «Eridéya» ye depite 35 soro, «Pésipe» ta kera 5 doron ye. O y'a jira ko «Eridéya» kera dugudenw ka pariiti ye bawo jama tugura a ko. «Pésipe» kera dugulenpariti ye, olu tun man ca. Okoson, fanganiniwotew la, «Eridéya» ye se soro, ka da a kana ka jama tun ka ca, hali n'o y'a soro «Pésipe» faamalamogó de tun ka ca, wa Faransi tun b'a kokoro fana.

Mahamadu Konta

Jamana te se ka taa je ni dunkafa ma sabati

Jamana nemogow, a' ye seneke lawe dème ; o be dobo geleya la. Kalata fe nemogow bë wari min di ka mogow negen u ka wote u ye, o b'a don je, nka o te geleya ban. U bë warimugu min di kerefe, u k'a di forobadème ye seneke la. U na sumansiw, binfagalawani seneke minnenw san n'o ye. Nka u t'o ke de, u bëna an

seneke lawye, anw't'o kalama. Maliba ka yéléma. Nka Maliba yélémani sumaya ye sene donbaliya ye ba la. Jamana te se ka taa je ni dunkafa ma sabati. Ni seneke lawye tora u yéne ma ten, n'u ma dème jamana te yiriwa.

Banba Jara ka
bɔ Surukun-Gangaran,
Tukoto komini na, kita

Mali ni Siniwajamana ka jenogonya : Jamanakuntigi ye baaradegekalanso do kurunbonkari

Jamanakuntigi Ibarahimu Bubakari Keyita ye dabali min tige baarakela faamuyalenko min na Mali kono, o do ye baaradegeye. Ode kosona file ka baaradegekalanso kura jo, min nafa bena bonya kosebe. Ayesantanbaara min boloda baaradegekalan siratige la, nin be bila o hukumu kono. A bee kun ye Mali ka yiriwali kuntaala jan soro de ye, k'a sababu do ke baarakela faamuyalenbaw ye.

Baaradegekalanso in kurunbonkarila alamisadon zuluyekalo tile 5 san 2018 jamanakuntigi fe. Minisirinemogo Sumeyilu Bubeyi Mayiga, depitebulon nemogoba Isiyaka Sidibe, baarako ani baarakalan minisiri Mawulu Beni Katara, ka fara Siniwajamana lasigiden min be Mali kono n'o ye Zu Liyingi ye, olu tun be kene kan.

Kalanyoroba in be Bamako ni Senu furance la Minusima dagayoro, masurunna na. Ajora ni Siniwajamana ka deme ye. Kene in fiye ha 1,5 ye; sefawari miliyari 19 donna a dafe; soba 5 don.

A bena se k'a to mogo faamuyalenbaw ka soro ka bila jagokelabaw ka bolo kan u mako gelennw jenaboli kama, fo ka baara soro nogguya u ma. A b'a to fana cakeda minnu b'an ka jamana kono, n'o ye Malidenw taw ye, olu ka se ka sinayasama ku, k'a jini ka teme u noggonnaw yere la. Nafasorobaara minnu be jamana kono, a bena fanga don olu la.

Baaradegekalanso in jora kalo 17 kuntaala kono, kalanso 29, biro 34 ani, dilannikeso caman be yen. Kalan sugu 11 noggonna bena ke yen ka jesin menizeya (jirimafew ni negemafew dilanni), pentirili,

negew, pulonberi n'o ye worobinedilan ni negendilanw ye, kurandilan, negedilan, sojo ni karodaw. Firigow ni kilimatiseri labenni kalanw fana bena ke yen, ka fara panosoleriw dilanni kan.

Farikolojenakeyoro be kalanyoro inna; n'dye tenisi ni basiketi keyoro ye; gabugu be yen ani negew; ponpekolon 2b'a kono ka satoba kelen sigi olu la min ji hake ye meterekib 30 ye. Jibolisiraw labennen b'a kono ani jamankeyoro. Mako be jefeno fen kalanw kecogo numan na, o bee b'a kono.

Baarawdamineni na, kalandentata be se mogo 300 ma. Jamanakuntigi hamid min ye denmis en faamuyalenbaw soro ye jamana sinijesigi kama, o sabatili sira do ye nin baaradegekalanso in ye. A be sira dayele baara faamuyako numan, baarakuntaala jan soro ani baaranumank ye.

Siniwajama lasigiden ye foli ni tanuni lase Mali jamanakuntigi ma, u ni noggon ce jenogonyasira taamako numan na. Jamanakuntigi Ibarahimu Bubakari Keyita yere ye walenumandofoli jesin Siniwajamana ma a nisondiyalen ni nin baaradegekalanso in kurunbonkarili ye. A k'a be Ala tanu, a keli la ka nin don in jira an na. Denmsienw ka baarako noggoyalifeere do ye nin kalanyoroba in ye. A bena dannaya da kalan suguya ninnu kebaaw kan, ka dannaya da jamana yere kan. Mogoo mogo mana kalan ke baaradegekalanso in na, a be ke sababu ye o ka baara nafama kuntaala jan soro. Nin ye jetaa sira ye.

Baba B. Kulubali/Dokala Yusufu Jara

Wololabana segesegeli mansin na

An be don min na fiye kura cira dogotoroya sira fe. Mali be se ka jate dogotoroya dankan na kene ya jatemine na ni mansin ye ; kerenerennya la wololabana segesegeli. Dogotoroya Usumani Fayi n'a jenogonya ye dabali tige ka wololabana segesegeli k'a sidon mansin na ; n'o ye ordinateni ye. U ye poroze sigi a kama yere, min be wele « Telederimali ». A baaraw be ke Mali marayoro 6 kono folo : Kayi, Kulukoro, Sikaso, Segu, Moti ani Tumutu. A baaraw damineni laje nemogoya tun be Kene ya ni forobasaniya minisiri Sanba Usumani So bolo. Faransi lasigidenso bolofara min jesinnen be seko nidonko ma o nemogo Faransuazi Giyanwiti, Fondason Piyeri Fabere ka ciden Amari Berito, ka fara iniwerisite kene yakalanyoro min jesinnen be kunkolo n'a fennw bana ma, o nemogo Seyidu Dunbiya, Afiriki tilebinyanfan nefurakeyoro lyoto (IOTA) nemogo Koloneli Mazori Mamadu Sori Danbelé anicakeda min jesinnen be deme donni ma bana keleli la n'a tubabukan da je

surunye Senamu (CNAM) ye, o nemogo Ibarahimu Kulubali, olu tun b'a kene kan.

Baara in kecogo ye dogotorow donko ye. Mansinw mana don mogo segesegeta fari la k'a to dogotoros do la marayoro kofolen do la min te Bamako ye, o kunnafoni be ci dogotoroba ma Bamako. Ob'a file a ka mansin na ufe, k'u deme k'a tigifarilakodon. Obena ke sababu ye ka jekabaara don dogotoros ni noggon ce, ani ka mogow taayoro surunya segesegeliw la.

Fen min y'a ko gundomayoro ye, dogotorow ni mansindobaajana minnu be poroze in kono, olu doren de b'a gundola. N'ote a kunnafoniw n'a jaw te soro mogo were fe. O la mogo segesegeta w to sutura la. Akolsira, kosumaya konobolian ifofonfogonbana kofe, bana segesegeta naaninan ye wololabana ye.

A numan ye sinsin ka ke wololabana segesegeli feere jenamawkan, walasa oka sidonjoona k'a bana furakejamana fan bee fe.

Poroze min sigilen file senkan wololabana segesegeli la, o jekabaara bena se k'a to hali mogo minnu be ka dogotoro joyoro fa dogotorosowla, ni segesegeli dinniyaba tu la, u k'u noda ko la. Wololabana furakeli dogotoro man ca Mali kono. Utene mogo 15 noggonna kan folo.

Kene ya ni forobasaniya minisiri y'a jira, ka Telederimali bena ke sababu numan ye Mali bolo banaw sidoncogo siratige la, ani ka furakeli farobaya dogotorow ni noggon ce. Wololabana sidonni n'a furakeli y'a damanabaara ye dogotorow bolo. Mogoo dow fana ka kalan nesinnen b'o ma.

Minisiri Sanba Usumani So ka fo la, Mali jamanakuntigi cesirilen don, min b'a to jamana be se ka dogotoro jenamaw soro ka caya. N'o te a san 5

tunyeninnye, wololabana furakel dogotoro tun ye mogo 2 doren ye. Kelen tun be Segu, keken tun be Kayi. Amori Berito k'oluka fondason be ninporoze inkorko kabini ajuon fo sisan ; wa k'a dalen b'a la k'a ko bena taa ne. A hamie poroze inwalangataliye ka sejamana marayoro bee la don nataw la. Faransuazi Giyanwiti ye foli ni tanuni lase Telederimali baarakelaw ma, k'u ka kan ni kokoromadonni ye, sabula Mali ye jamana ye, wololabanabaato ka ca ; nka a bana sidonbaa n'a furakebaa man ca. Usumani Fayi yere min ye poroze in baaraw nemogo ye, ale y'a jira k'a bena a seko ke, jamana ka wasa soro baara in na. O siratige la a ye foli lase u demebee bee ma.

Berehima Dunbiya
Dokala Yusufu Jara

Jamanakuntigi ye taama ke Siniwajamana na

Mali jamanakuntigi Ibarahimu Bubakari Keyita ye tile 3 taama ke Siniwajamana na, k'a daminen arabadon na utikalo tile 29 ka se jumadon ma kalo tile 31 san 2018. A furumuso Madamu Keyita Aminata Mayiga, jamana lakana ani sorodasi k'orow ka minisiri Cene Kulubali ka fara numeriki soro ni kunnafoni falen minisiri Aruna Madibo Ture kan, olu tun be jamanakuntigi nefe a ka taama in na.

Jumadon ni Siniwajamana kintigi Ki Kinpingi ye noggon ye u ka jamanakuntigisola. Siniwajamana ni Afiriki ka lajeba ye san o san setanburukalo tile 3 ye ka se a tile 4 ma. O setanburukalo tile 4 be ben Mali jamanakuntigi kura sigidon ma fanga la. O de la Ibarahimu Bubakari Keyita tun te se ka lajeba in makono yen. A konna ka taa a fela dajira Siniwajamana kintigila. Kunnafoniw y'a jira ko Siniwajamana kintigi yere de y'a nini Mali jamanakuntigi fe, a ka taa u fe joona u ka noggon ye.

Ki Kinpingi ye foli ni tanuni lase Ibarahimu Bubakari Keyita ma a ka sesoro la ka ke Mali jamanakuntigi ye kokura, ka segin k'a fo a ye waleya numan minnu ke a ka jamana kono a ka fanga san 5 folo kono. Mali ni Siniwajamana ka jenogonya te bilako ye. A danimena kabini Mali ni

Siniwajamana kintigi k'orow Modibo Keyita ni Mawo Zeyidongi tile la. O doren te ; Mali ye Siniwajamana deme kosebe, walasa a ka se ka joyoro jenamaw soro dijne tonba Oni kono. Oni bi ce, jamanakuntigi fen o fen sigira Mali konna, a bee y'a seko ke jamana fila ninnu ce sira taamani na. Siniwajamana fana ma ke Mali ma fitiriwale ye. A be k'a deme yiriwali sira caman kan. Kunnafoni duman camansorola jamanakuntigi fila ninnu ka jumadon laje kono.

O kofe Siniwajamana depitebulon nemogoba ye Mali jamanakuntigi bisimila. Jamana fila ninnu ka jenogonya kelen be noggon nafali ye. Siniwajamana ni Afiriki ka laje in na, jamanakuntigi k'a tene ke ale nena ; nka Afiriki jigi be fen minnu kan, o ye sirakow, sene yiriwali ani kalanko jetaa sabatili ye. Tine don Siniwajamana ye caman ke sirako la Mali kono, nka halibi la jenini ma sabati a ko la pewu. Afiriki ye yiriwali sira ta sisan ; o sababu numan do ye Siniwajamana ye. A be waleya fen o fen jesin Afiriki ma, ni min ma ke teriya sira fe, o be ke baarakel dogotoroya sira fe. A kolosilendon Afiriki nemogow fe, ko Siniwajamana be deme ke k'i to i danbe kono. A te taasira wajibya jamanaw kan.

Salimu Togola/Dokala Yusufu Jara

Zapon ye malo toni 4.711 di Mali ma

n'a koryonyanfan ta kan ; sabula kele ye mogow bali ka sene ke yenyorow la.

Umaru Ibarahimu Ture y'a k'nisondiye jira deme in soro li, ka laban ka jamanakuntigi Ibarahimu Bubakari Keyita ka foli ni tanuni lase Zapon ma a kelila ka Mali deme kaba lamaramagasa 5 joli musakako la.

Zapon ka lasigiden y'a jira k'u ye malo in di Mali ma a k'a feere da nogo la desebaato ma.

Dayisuki Kuroki y'a faranfasiya ko wari min bena soro malo in feereli la, gofereneman be soro ni hadamadenya yiriwali poroze minnu boloda, a ka ke k'olu waleya.

Ani Mari Keyita
Dokala Yusufu Jara

Sitadi Maliyen ye san 2018 Kupudimali ta

Kupudimali sije 58nan tara Sitadi maliyen fe karidon setanburukalo tile 23 san 2018 Modibo Keyita togolafarikolonenajekeyorola. Aye Joiba gosi 2 ni 1 kupa ta. O bidonna Musa Kulubali fe penaliti la, ka da Joliba cemancemogo Yusufu Tarawele ka fill kan Sajo Kanute la. O y'a soro ntola be 1 ni 1 na u fila ni nogon ce. Bee jigi tun b'a kan ko moenobo b'ena y'a la. Nka farankankon sitadi Maliyen ye penaliti do soro. Musa Kulubali y'o tan ka don; kunnadiya ma teme o kan. O y'a soro Sanga 90 dafara ka moenobo sanga, 3 yelen o kan. Musa Kulubali-tun donna Mahamadu Elibesiri no na Sanga 61nan na. Sitadi maliyen a ka bi folo donna Sanga 30nan na Musa. Kone fe yanni ka segennafinebo ke. Nka Joliba y'o kuru jibo ni peneliti do soro li ye, min donna Mahamadu N Sise fe.

Openeliti sorola Mahamadu Elibesiri ka fili la Nabi Suma kan sanga 42nan na. Nabi Suma ye Lajineka ye min be ntolatan to 1 ni 1 na. Segennabu kofe Joliba tun be se ka bi fila don. A ye Kamerunika Dawidi Ayekuwa min ta, o ye doje sanga 57nan na. Mohamadi N. Sise fana ye do je Sanga 62nan na.

Sitadi jokolsila Jigi Jara ye do kuben, ntolatanna were ye kelen kuben. Sitadi maliyen ye ni sebaaya min soro, o b'a bila Joliba ne kupudimali tali la. A y'a tako 20, Joliba be 19 na. Nin ye Nuhun Jane fana sije folo ye Sitadimaliyen degelikaramogoya la ka kupudimali ta. Nka k'a to Narela «ce tan ni kelen» degelikaramogoya la, a sera finali la san 2012; «US» Buguni indeyugosika kupudimalita. Nuhun Jane bilala Sitadi

Maliyen degelikaramogoya la, o te teme kalo damado kan folo. Seku Seki min yelemana Samatasegge fitininv degelikaramogoya la, Nuhun Jane de bilala o no na.

A kera kunkorota ye Sitadi maliyen ma. Sabula Mali ntolatantonw be nananintolatan min ke san o san, o makelninan. Osiratige la, Sitadimaliyen mako tun be degelikaramogoya faamuyalenba la ka kupudimali

ntolatanw ke. Janjonba to tun tora kupudimali kelen ye. Sitadi Maliyen ye nin kupudimali 58nan min ta, o b'a yamaruya a ka ye Afiriki jamanaw ka nanañintolatan nata kere kan. Joliba min binna kupudimali la, o b'ena Kafu ka kupuntolatan ke. Malika ntqlatanton naani tena ye kene kan ninan. Adan be ke Sitadi maliyen ni Joliba ye. O soro la an ka ntolatantonw ka sesorobaliya fe kokan.

Farjolonejaje ministri Metiri Zan Kulodi Sidibe ye kupu don Sitadi maliyen kapite ni Sumayla Jakite bolo. Sefawari miliyon 10 dara o kan, ka miliyon 5 di Joliba ma. Mali sennantolatan nemogojekulu ye miliyon 2 di ton ninnu ma, u k'u laben Afiriki kupu ntolatanw kama, u b'ena minnu ke. Ntolatanna nana kera Nabi Suma ye; ale Jansara ni sefawari drome 100.000 ye. Denmisena, baarako ani fasoden numan dilanni ministri Amadou Koyita, ni goferenaman ka kumalasela fana don, ka fara Mali sennantolatanton nemogojekulu kuntigi Madamu Dawu Fatumata Gindo kan, olu tun b'a kene kan.

Laji M. Jabi
Dokala Yusufu Jara

Kani 2019 nebilantolatanw: Malika koto b'a yere bolo

Maliden bee jigi tun b'a kan, ko Mali b'ena Burundi, goni jumadon okutoburukalo tile 12 san 2018 wenisiri marisi ntolatankene na Bamako, k'a ka kuru hake dafa 9na. Nka o ma se ka ke. A kera filaninbin ye 0 ni 0. U fila bee ye kuru 1 soro ka fara u taw kan. Mali kuru 7, Burundi kuru 5. Gabonta y'e kuru 4 ye, sabula o ye Sudandisidi gosi 3 ni 0 Liberewili, Gabon faaba la.

Ni kunnadiya ma ke, o fu ni fu be son ka Mali bali ka ye Kani 2019 ntolatan labanw kene kan Kameruni zuwenkalo tile 15, sabula a be son ka geleya Mali bolo ka taa Burundi gosi Bujumbura, Bürundi faaba la okutoburukalo tile 16 san 2018. Abudulayi Jabi min kera kapiteri ye okutoburukalo tile 12, o ma se ka wo ye Burundikawa. A ye bi caman je. Hali Mali ye penaliti min soro sanga 90nan na ntolatan yere banto, a y'o tan ka pan celu kunna.

Se bee tun be Mali ye ka ntolatan k'u sagoye nirdon in na. Nka ugarijega ma diya. Sanga 4nan na Amadu Hayidara ye bidje; Sanga 6nan na Abudulayi Jabiye doje; sanga 12nan fana na Musa Mayiga ma se ka

Burundi jokolsila Jonatan Nahimana gosi. Mali tun ye bi 1 soro sanga 27nan na; nka o bora a ma. Ka da a kan ko Abudulayi Jabi ye ntolan kuren n'a bolo ye. A kera jigitge dan bee ye Mali bolo okutoburukalo tile 12. Mogow ne joyoro min tun ye Iwu Bisuma ye a don na, degelikaramogoya la, a k'ebi Mohamed Magasuba y'oboka Adama Tarawele don o no na. O si ma ke sababu numan ye Mali bolo.

An b'aw ladomniya, ko Mali, Gabon, Sudandisidi ani Burundi de be kulu kelen na nin nebilantolatanwna. Mali ye Gabon gosi ka teme 2 ni 1; ka Sudandisidi gosi 3 ni 0. Kani 2019 nebilantolatan tile 4nan na, Mali ni Burundi ye nogon soro Bujumbura okutoburukalo tile 16 san 2018. O kera tile 4 Bamako ntolatan kofe. O ntolatan fana labanna 1 ni 1 na. Burundi folola ka bi don kabini ntolatan daminen sanga 9nan na. Mamadou Fofana n'a be wele Nojo, o y'o kuru jibz sanga 48nan na segennabu kofe, k'a ke 1 ni 1 ye. Kani 2019 nebilantolatan tile 4nan kera kunnadiya ye Samatasegew bolo; ka da a kan u'be joyoro folo la halibi u

ka kulu kono. Mali kuru 8, Gabon kuru 7, Burundi kuru 6, Sudandisidi kuru 0. Gabon ye Sudandisidi gosi 1 ni 0 okutoburukalo tile 16 Juba, Sudandisidi faaba la. Nin b'a jira ko Sudandisidi senbora nitobatan to la; nka a ni Mali b'u ka ntolatan laban ke Bamako. A to be to Mali, Gabon ani Burundi ye.

Kani 2019 nebilantolatan tile 5nan be ke nowanburukalo tile 16, 17 ani 18. Mali ni Gabon be nogon soro Liberewili, Gabon faaba la. A ni Sudandisidi be nogon soro o kofe. Gabon ni Sudandisidi be laban ka nogon soro o kofe. Ni Mali koni sera ka Gabon gosi, o be k'a temenen ye ka taa Kani 2019 ntolatanw kene kan Kameruni. Ka da a kan o be Mali ka kuru dafa 11 na. Hali ni Gabon y'a gosi o t'a temeni bali; fo n'a deserka Sudandisidi gosi Kani 2019 nebilantolatan tile 6nan na mariskalo konona na.

Madagasikari de kera jamana folo ye ka se soro Kani 2019 kene soro li. A ye Gine Ekatoriyali gosi Liberewili 1 ni 0. Bakurubafo la, jamana minnu ye se soro kalan, olu ye Madagasikari, Tinizi, Eziputi,

Senegali Kameruni. Kameruni te nebilantolatan ke, sabula Kani 2019 b'ena taa ke yen. Nin b'ena ke Madagasikari sije folo ye ka ye Kani ntolatan labanw kene kan. A be ke Eziputi sije 24nan ye, Senegali sije 15, Tinizi sije 19. Kabini san 1994 Kani, Tinizi ma Kani si je folo. O b'a jira ko nin b'ena ke a sije 14 ye ka da nogon kan. O y'a soro Eziputi fana ye sije 14 ke ka da nogon kan san 1984 ni 2010 furance la.

Nebilantolatanw to mana ke cogo o cogo, nin jamana ninnu tena se ka se soro ka ye Kani 2019 kene kan bilen: Gine Ekatoriyali kuru 3; Sudan kuru 0; Sudandisidi kuru 0; Seyiseli kuru 1; Bosuwanu kuru 1; Suwaziland kuru 1 ani Nizeri kuru 1. Bubakari Cero/Dokala Yusufu Jara

Depitesigikalata bora a dogo koro tuguni

Depitebulon y'a nini jamana sariyasunba lafasabulon fe, a ka depitesigikalata bo a dogo koro, ka do fara depitew ka sarati kuntaala kan. O de koson akalataw bora a dogokorok'a bila waati were la tuguni

SAN 2018 OKUTOBURUKALO KIBARU KONKO

- ne 2 : Geleyaba be warigana silenw ni biye korow falenni na
- ne 3 : Fenkenfeere be nafa ladon
- ne 4 : Batakiw
- ne 5 : Kalankene : Balikukan tbgoladon seli kera bonya ni karama Politikiken : Mali pariti politikiw (1)
- Maakorobaaro Damanda bilalen

- ne 6 : Mali ni Siniwijamana ka jenogonya : Wololabana segesegeli mansin na

- ne 7 : Diyagoyafariyelema kelen be bana banbali sababu ye
- ne 8 : Sitadi Maliyen ye san 2018 Kupudimali ta Kani 2019 nebilantolatanw